www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

The Relationship between Cultural Intelligence and Academic Motivation in Collegians of Zahedan University of Medical Sciences in 2018

Jafar Eslami[1], Azizollah Arbabisarjou*[2], Fathema Zeinalighassemi[1], Mahla Sargazi[1], Rahmatollah Azadi [1], Saeed Karvandari[1]

[1] The member of Student Committee Research Center, Community Nursing Research Center, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran

[2] Community Nursing Research Center, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran.

**Corresponding author: Azizollah Arbabisarjou, Community Nursing Research Center, Zahedan University of Medical Sciences, Zahedan, Iran. Email: arbabisarjou2007@gmail.com*

Article Info

Keywords: *Cultural intelligence, Academic motivation, Colleagians.*

Abstract

Introduction: Considering the continuing education of many students in a city with a new culture and the impact of interaction with the new culture on their academic performance,the aim of this study was to investigate the relationship between cultural intelligence and academic motivation in students of Zahedan University of Medical Sciences in the academic year 2017- 2018.

Methods: This is a descriptive- correlation study that 418 collegians were selected by stratified random sampling method. Two standard questionnaire were used. The first was a standard Cultural Intelligence Questionnaire (20 items) designed by Ang et al.(2004) that was used to answer the questionnaire based on the Likert scale of seven options. The second questionnaire was the Harter's Educational Motivation Questionnaire (1980), which includes 33 items based on the Likert scale of five options. The SPSS was used to analyze the data. The significance level was considered 0.05.

Results: The findings showed that there is a positive and significant relationship between cultural intelligence and academic motivation (PV <0/001). In other words, collegians with high cultural intelligence have more ability to intercultural interactions and therefore have higher academic motivation. The AVONA test showed that there is a significant difference between students' cultural intelligence in terms of the discipline and also a significant difference in the academic motivation of the faculties (P <0.001). Also, there was no significant relationship between cultural intelligence and gender, and being native or dormitory residence (pv> 0.05).

Conclusion: The results of the research showed that having high level of cultural intelligence is a significant predictor of academic motivation and learning of individuals. These results could assist the education authorities and in-charges programs to promote or sustain the motivation of students by designing and implementing educational–interventional plans especially for non-native and dormitory students to take effective measures throughout their school years and academic lives.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۴، شماره ۴، ۱۴۰۰
صفحات: ۱۸۰-۱۸۸

بررسی رابطه هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان درسال ۱۳۹۶

جعفر اسلامی[۱]، عزیز الله اربابی سرجو*[۲]، فاطمه زینلی قاسمی[۱]مهلا سرگزی[۱]، رحمت اله آزادی[۱]، سعید کارواندری[۱]

[۱] عضو کمیته تحقیقات دانشجویی ، مرکز تحقیقات پرستاری جامعه، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
[۲] مرکز تحقیقات سلامت بارداری، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان ، ایران

*نویسنده مسوول: عزیز الله اربابی سرجو ، مرکز تحقیقات سلامت بارداری، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان ، ایران. ایمیل: arbabisarjou2007@gmail.com

چکیده

مقدمه: بسیاری از دانشجویان برای ادامه تحصیل مجبور زندگی در شهر با فرهنگ متفاوت هستند بنابراین هوش فرهنگی به منزله حلقه اتصالی است که میتواند درمحیط متنوع، انسجام و هماهنگی ایجاد کند.عدم آمادگی دانشجویان برای تعامل و سازگاری با افراد فرهنگ جدید می تواند بر عملکرد تحصیلی آنها تاثیر بگذارد. هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه هوش فرهنگی با انگیزش تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال تحصیلی۱۳۹۷- ۱۳۹۶ می باشد.

روش‌ها: پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی می باشد. تعداد ۴۱۸ نفر از دانشجویان به شیوه ی نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از دو پرسشنامه استاندارد استفاده شده است. از پرسش نامه استاندارد هوش فرهنگی که توسط آنگ و همکاران (۲۰۰۴) طراحی شده است و در این تحقیق پایایی پرسشنامه ۰/۹۱بدست آمده است. همچنین از پرسشنامه استاندارد انگیزش تحصیلی هارتر(۱۹۸۰) استفاده گردید، ضریب آلفای کرونباخ در این پژوهش ۰/۸۹ بدست آمد. دادهای جمع آوری شده در نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد (PV<0/001) . آزمون AVONA نشان داد که اختلاف معناداری بین هوش فرهنگی دانشجویان به تفکیک رشته و همچنین اختلاف معنادار در انگیزش تحصیلی به تفکیک دانشکده ها وجود دارد(P<0/001). همچنین بین هوش فرهنگی و جنسیت ، بومی بودن و خوابگاهی بودن رابطه معناداری وجود نداشت(pv>0.05).

نتیجه‌گیری: نتایج تحقیق نشان داد که برخورداری از سطح بالایی از هوش فرهنگی پیش بینی قابل توجهی برای انگیزش تحصیلی و یادگیری افراد به شمار می آید.این نتایج میتواند به مسئولین حوزه آموزش کمک نماید تا با طراحی برنامه های مداخله ای تربیتی در ارتقا و یا حفظ انگیزش دانشجویان به ویژه دانشجویان غیر بومی و خوابگاهی در طول تحصیل اقدامات مؤثری را انجام دهند.

واژگان کلیدی: هوش فرهنگی ، انگیزش تحصیلی، دانشجویان

مقدمه

هوش فرهنگی دامنه جدیدی از هوش است که ارتباط بسیار زیادی با محیط های کاری متنوع دارد.هوش فرهنگی به افراد اجازه میدهد تا تشخیص دهند دیگران چگونه فکر میکنند و چگونه به الگوهای رفتاری پاسخ میدهند در نتیجه موانع ارتباطی بین فرهنگی را کاهش و به افراد قدرت مدیریت تنوع فرهنگی میدهند[۱]. مفهوم هوش فرهنگی برای نخستین بار توسط آنگ و ایرلی (۲۰۰۳) محققان مدرسه کسب و کار لندن مطرح شد . این دو، هوش فرهنگی را به صورت قابلیت یادگیری الگوهای جدید در تعاملات فرهنگی و ارائه پاسخ های رفتاری صحیح به این الگوها تعریف کردند .آنها معتقد بودند در مواجهه با موقعیت های فرهنگی جدید، به زحمت می توان علائم و نشانه های آشنایی یافت که بتوان از آنها در برقراری ارتباط سود جست[۲]. همچنین هوش فرهنگی یک قابلیت فردی برای درک، تفسیر و اقدام اثربخش در موقعیت های متنوع فرهنگی می باشد و با آن دسته از مفاهیم مرتبط با هوش سازگار است که هوش را بیشتر یک توانایی شناختی می دانند [۳]. در تعریف دیگری از هوش فرهنگی، توانایی افراد برای رشد شخصی از طریق تداوم یادگیری و شناخت بهتر میراث های فرهنگی، آداب و رسوم و ارزش های گوناگون و رفتار مؤثر با افرادی با پیشینه فرهنگی متفاوت می باشد .در نهایت گروهی از اساتید آمریکایی، اروپایی و آسیایی؛ هوش فرهنگی را ارزیابی سیستمیک ظرفیت فرد برای رویارویی با افرادی از فرهنگ های متفاوت بیان کردند[۲]. هوش فرهنگی به منزله حلقه اتصالی است که میتواند درمحیط متنوع، انسجام و هماهنگی ایجاد کند .به عبارت دیگر، هوش فرهنگی مجموعه ای از مهارت های شناختی اجتماعی است که برای مشارکت و تبادل دانش در گروه های فرهنگی ضروری است[۴].ایرلی و انگ این هوش فرهنگی را با چهار مؤلفه مطرح میکنند: مؤلفه فراشناختی هوش فرهنگی که روشی است که یک فرد تجارب بین فرهنگی را از آن طریق استدلال میکند .این عنصر هوش فرهنگی، فرآیندی را مورد توجه قرار میدهد که افراد برای به دست آوردن و فهم دانش فرهنگی به کار میگیرند .مؤلفه شناختی هوش فرهنگی که شناخت یک فرد در مورد شباهتها و تفاوتهای فرهنگها ودانش عمومی در مورد فرهنگها است. مؤلفه رفتاری هوش فرهنگی که قابلیت فرد برای نمایش اعمال کلامی و غیرکلامی مناسب در تعامل با افرادی از فرهنگ های مختلف را نشان میدهد و مؤلفه انگیزشی هوش فرهنگی که اطمینان و اعتماد فرد به اینکه قادر است خود را با فرهنگ جدید تطبیق دهد .مؤلفه انگیزشی هوش فرهنگی، حجم وجهت انرژی افراد برای تعامل مؤثر در فرهنگ جدید را نشان میدهد . بعد انگیزشی هوش فرهنگی شامل سطحی که در آن افراد در مورد توانایی های خود در تعاملات میان فرهنگی اطمینان و اعتماد دارند و میزان گشودگی برای تجربه تعامل با مردم سایر فرهنگها و میزان رضایتی که از آن تعاملات در خود مییابند، میباشد[۱] . بسیاری از دانشجویان برای ادامه تحصیل مجبور به تعامل و زندگی در شهر یا کشورهایی با فرهنگ متفاوت هستند.عدم آمادگی دانشجویان برای تعامل و سازگاری با افراد فرهنگ جدید می تواند بر عملکرد علمی و تحصیلی آنها تاثیر بگذارد .ودادی و همکاران (2010) در پژوهشی گزارش کردند که ارتباط بالایی بین ابعاد مختلف هوش فرهنگی و دست یابی به موفقیت و انگیزه پیشرفت وجود دارد[۵] . در تحقیق آنگ و همکاران (2007) عامل دانشی و راهبردی هوش فرهنگی به صورت معناداری تصمیم گیری و قضاوت فرهنگی را پیش بینی می کند. عامل انگیزشی هوش فرهنگی سازگاری عمومی در تعاملات بین فرهنگی و محیطی را پیش بینی می کند.در حالی که عامل رفتاری هوش فرهنگی علاوه بر تعاملات محیطی و بین فرهنگی با انجام کارها نیز در ارتباط است . [6]در مطالعه دیگری که توسط تمپلر و همکاران (2005) انجام شده است بیانگر این است که عامل انگیزشی هوش فرهنگی رابطه معناداری با تعاملات بین فرهنگی در محیط های علمی و تجاری با افراد دارای فرهنگ متفاوت، دارد[۷] . در مورد دانشجویان، انگیزش تحصیلی از اهمیت خاصی برخوردار است .با این انگیزه افراد تحرک لازم را برای به پایان رساندن موفقیت آمیز تحصیل، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در کار خود را دنبال می کنند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم در امر یادگیری و تحصیل را کسب نمایند[۸].

باتل معتقد است که انگیزش پیشرفت تحصیلی عبارت است از گرایش همه جانبه به ارزیابی عملکرد خود با توجه به عالی ترین معیارها، تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است[۹] . الگوی عمومی اجتماعی-شناختی برای انگیزش شامل سه سازه انگیزشی؛ انتظار، ارزش و عاطفه است. انتظار به باورهای فراگیر در خصوص انجام تکلیف مربوط است. ارزش بر دلایل یادگیرنده برای درگیر شدن در فعالیت تحصیلی معین تمرکز دارد و عاطفه بر میزان اضطرابی که فرد هنگام امتحان در درسی معین تجربه می کند اشاره دارد[۸] . پژوهش ها حاکی از ناچیز و غیرمعنی دار بودن تفاوتهای جنسیتی در باورهای انگیزشی و راهبردهای خودتنظیمی دارد و نشان داد که جنسیت تنها در مؤلفه اضطراب امتحان تأثیردارد و دختران نسبت به پسران اضطراب بیشتری دارند[۸].

مطالعه روی دانشجویان مالزیایی مقطع غیر تحصیلات تکمیلی الگوی پینتریچ نشان داد در حالی که خودکفایی رابطه ای مثبت با موفقیت تحصیلی در این دانشجویان دارد، این خودکفایی خود می تواند ناشی از انگیزه پیشرفت بوده و از این طریق با موفقیت تحصیلی ارتباط داشته باشد. همچنین پژوهشهای انجام شده حاکی از آن است که موفقیت تحصیلی از

تعامل بین متغیرهای موقعیتی مانند برنامه، روشهای آموزشی، شرایط عاطفی و فیزیکی محیط تحصیلی، نگرش نسبت به مسائل آموزشی و انگیزه پیشرفت فراگیران تأثیر می پذیرد .ترکیب دو دسته از انگیزه های پیشرفت یعنی انگیزه درونی و انگیزه بیرونی، رفتار و فعالیتهای تحصیلی دانش آموزان را جهت میدهد[۸]. بسیاری از دانشجویان برای ادامه تحصیل مجبور به تعامل و زندگی در شهر یا کشورهایی با فرهنگ متفاوت هستند.عدم آمادگی دانشجویان برای تعامل و سازگاری با افراد فرهنگ جدید می تواند بر عملکرد علمی و تحصیلی آنها تاثیر بگذارد [۷] . از طرفی در رشته های گروه پزشکی که ماهیت آنها به گونه ای است که دانشجویان این رشته ها علاوه بر استرس آموزش نظری، تحت تأثیر استرس های دیگری از جمله استرس حضور در بیمارستان ها قرار دارند که تجربه ای پراسترس است. فراگیران در محیط های آموزشی در دستیابی به اهداف آموزشی خود با چالش های متعددی مواجه می شوند و وقتی چنین چالش هایی منفی در نظر گرفته شوند، اثر زیان باری بر روی انگیزش، عملکرد تحصیلی، بهزیستی روانشناختی فراگیران خواهد داشت . استرس زیاد منجر به آسیب های فیزیکی مانند ضعف سیستم ایمنی بدن و اعصاب و در نتیجه کم خوابی می شود و هم چنین صدمات عاطفی و روانی نیز به دنبال دارد[۱۰].

درپژوهش رابطه انگیزش تحصیلی بامحیط آموزشی دانشجویان دختر که توسط حیدری وهمکارانش (۱۳۹۳) انجام شده است ۱۳۵ نفراز دانشجویان مورد مطالعه قرارگرفتند. ابزارپژوهشی دو پرسشنامه انگیزش تحصیلی دانشجویان وپرسشنامه انگیزش تحصیلی گیزلی بود.یافته ها نشان داد بین پیشرفت و انگیزش تحصیلی با محیط ارتباط معناداری وجود دارد.[11]

در پژوهش بررسی رابطه انگیزش تحصیلی با ویژگی های آموزشگاهی دانش آموزان دختر و پسر که توسط بهرامی وهمکاران(۱۳۸۲) دراصفهان انجام شد،۳۵۰ نفر از هر دو گروه دانش آموزی مورد مطالعه قرارگرفتند. ابزارپژوهشی شامل دوپرسشنامه پیشرفت تحصیلی وپرسشنامه عوامل آموزشگاهی بود. یافته های حاصل ازاین پژوهش نشان داد بین روابط عاطفی داخل مدرسه باویژگی های آموزشگاهی (شامل:روش های آموزشی، شیوه تنبیه وتشویق وساختارآموزشی) با انگیزش پیشرفت تحصیلی ارتباط معناداری وجوددارد[۹]. در پژوهش رابطه هوش فرهنگی وتعاملات اجتماعی در دانشگاه های دولتی و آزاد ایلام که توسط طولابی و همکاران (۱۳۹۴) انجام شده است ۳۶۴ دانشجو مورد مطالعه واقع شدند، ابزار مورداستفاده دوپرسشنامه هوش فرهنگی وپرسشنامه خودمحقق میباشد. یافته ها حاکی از آن است که ابعاد انگیزش ورفتار هوش فرهنگی با تعاملات اجتماعی رابطه معنا داری دارد اما بعد دانش فرهنگی وجنسیت بی تاثیر اند [۱۲].

در پژوهش درک عوامل هوش فرهنگی در بین دانشجویان مدیریت رومانی که توسط برانکو و همکاران (۲۰۱۶) انجام شده است. ابزار پژوهش شامل یک پرسشنامه بوده است. یافته ها حاکی از آن است که فاکتور انگیزش اهمیت بیشتری دارد و همچنین بین سن و البته آموزش دانشجویان با فاکتورهای هوش فرهنگی ارتباط هست که تقویت آنها توسط عملکرد دانشجویان انجام خواهدشد [۱۳]. درپژوهش توسط ورقانی و همکاران (۱۳۹۱) با عنوان هوش فرهنگی با کیفیت زندگی کاری ورضایت از زندگی، در مدیران مدارس استان زنجان در مناطق ۱و۲ درمقطع تحصیلی راهنمایی ومتوسطه انجام شده است شامل یک پرسشنامه میباشد. یافته های حاصل از این پژوهش نشان داد که بین هوش فرهنگی وکیفیت زندگی رابطه معنی داری وجود دارد بدین صورت که هرچقدر مدیران ازهوش فرهنگی بالاتری برخوردار باشند بنابراین میزان کیفیت کاری آنان نیز بالاترخواهد بود[۴].

پژوهشی توسط اسماعیلی و همکاران (۱۳۹۱) با عنوان رابطه ی میان بهره هوشی با هوش فرهنگی و خود نظارتی در دانشجویان علوم پزشکی بیرجند انجام شد . در این پژوهش پرسشنامه هوش فرهنگی نشان داد بین نمره هوش فرهنگی و خود نظارتی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد در حالیکه بین نمره خود نظارتی و ضریب هوشی و نمره ی هوش فرهنگی وضریب هوشی ارتباط معناداری مشاهده نشد [2]. پژوهش با عنوان بررسی انگیزه پیشرفت و رابطه آن با موفقیت تحصیلی در دانشجویان رشته های پزشکی، پرستاری و خدمات درمانی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) که توسط نوحی و همکاران درسال۹۱ بر روی ۱۰۰ نفر از دانشجویان پزشکی ، پرستاری و مدیریت انجام شد. ابزار پژوهش پرسشنامه انگیزش پیشرفت هرمنس و پرسشنامه محقق می باشد. نتایج نشان داد که انگیزه پیشرفت باعث تحرک و پویائی و برنامه ریزی صحیح در حین تحصیل دانشجویان میشود و از این طریق میتواند بر روی موفقیت تحصیلی فرد تاثیر بگذارد بنابراین با تقویت انگیزش پیشرفت در دانشجویان می توان میزان موفقیت تحصیلی آنها را افزایش داد[۸]. در پژوهش پاپ زن وهمکاران (۱۳۹۱) تحت عنوان تاثیر مولفه های هوش فرهنگی بر رفتار کارافرینانه دانشجویان کشاورزی دانشگاه رازی کرمانشاه نتیجه آزمون پیرسون نشان داد که بین مولفه های هوش فرهنگی (راهبرد/دانش/انگیزش ورفتار) با یکدیگر و با نیت کار افرینانه رابطه ی مثبت و معنی داری وجود دارد. معادلات ساختاری نشان داد که هوش فرهنگی فراشناختی بیشتر از دیگر مولفه های هوش فرهنگی میتواند در نیت کار افرینانه ی دانشجو موثر باشد[۳].

با توجه به اینکه دانشجویان در هر جامعه ای آینده سازان و برنامه ریزان و مدیران آن جامعه خواهند بود سلامت روانی آنان می تواند نقش موثری در فرآیند توسعه داشته باشد. در صورتی

که آنان از بهداشت روانی برخوردار نبوده و به خاطر مشکلات ذکر شده، دچار اختلالات روحی و عاطفی شوند، نه تنها خود در این جریان ضربه می بینند بلکه در نهایت جامعه نیز متضرر می گردد. شناخت عواملی که مشکلات روانی دانشجویان را فراهم می آورد مستلزم مطالعات علمی است. از طریق شناخت این عوامل است که می توان به برنامه ریزی در جهت مرتفع ساختن مشکلات دانشجویان همت گماشت و بهداشت روانی آنان را در دانشگاه و خارج از آن تامین کرد و باعث بهبود ارتباط آنان با محیط دانشگاه شد[۱۱]. مطالعات انجام شده در غرب، بطور گسترده پدیده انگیزش تحصیلی را مورد بررسی قرار داده اند. در ایران نیز کم و بیش به این پدیده توجه شده است. با این همه، کمتر پژوهشگری به بررسی هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی در دانشجویان پرداخته است. [8] با توجه به نقش پزشکان و پیراپزشکان در تأمین و ارتقای سلامت افراد و با عنایت به خلأ موجود، مطالعه ای نیاز است که ارتباط هوش فرهنگی با انگیزش تحصیلی دانشجویان را بررسی کند. هدف از این مطالعه بررسی هوش فرهنگی و رابطه آن با انگیزه تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان می باشد.

روش‌ها

این پژوهش، از نوع توصیفی- تحلیلی است که جامعه پژوهش شامل دانشجویان علوم پزشکی زاهدان می باشد. با توجه به پژوهش رابطه هوش فرهنگی با کیفیت زندگی کاری و رضایت اززندگی در مدیران مدارس که توسط ورقانی و همکارانش درسال۹۱ در زنجان انجام شده است[۴]:

$$\left.\begin{array}{l} Z_{1-\alpha/2}=۱/۹۶ \\ S=۲۱/۴ \\ d=۲/۵ \end{array}\right\} \quad n=\frac{Z_{1-\alpha/2}{}^2 * S^2}{d^2}$$

بر اساس مطالعات گذشته و فرمول تعیین حجم نمونه ، تعداد ۳۰۰ نفر دانشجوی به عنوان نمونه در نظر گرفته شد و روش نمونه گیری با توجه به تنوع و تعدد دانشکده ها و رشته ها، روش تصادفی طبقه ای متناسب با حجم می باشد.

روش و ابزار جمع آوری داده ها: از پرسش نامه های استاندارد هوش فرهنگی آنگ و همکاران (۲۰۰۴) و پرسشنامه انگیزش تحصیلی هارتر (۱۹۸۱) بهره گرفته شد که به توضیح انها پرداخته می شود:

۱. فرم مشخصات دموگرافیک که شامل آیتم های جنسیت، تاهل ، سن ، ،مقطع تحصیلات –خوابگاهی و غیر خوابگاهی ، بومی زاهدان و غیر زاهدان، دانشکده و رشته تحصیلی میباشد.

۲. پرسشنامه هوش فرهنگی:

پرسشنامه هوش فرهنگی دارای ۲۰ گویه که توسط آنگ و همکاران (۲۰۰۴) طراحی شده است. دارای چهار مولفه می باشد: هوش فرهنگی فراشناختی (چهار گویه)، هوش فرهنگی شناختی(شش گویه)، هوش فرهنگی انگیزشی(پنج گویه) و هوش فرهنگی رفتاری (پنج گویه) که در آن نمره پنج بیانگر هوش فرهنگی بالا و نمره یک بیانگر هوش فرهنگی پایین می باشد. پاسخ دهی پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت هفت گزینه ایی است که از کاملاً موافقم(۷) تا کاملاً مخالف(۱) طراحی شده است. نمره کل پرسشنامه بین ۲۰ تا ۱۴۰ می باشد . دارای چهار عامل است که آلفای کرونباخ برای هر عامل عبارت است از: راهبردی یافراشناختی(۰/۷۶)، دانشی یا شناخت (۰/۸۴)، انگیزشی (۰/۷۶) و رفتاری (۰/۸۳). ضریب کل پرسشنامه در پژوهش آنگ و همکاران، ۰/۸۵ و در پژوهش شهرکی نیا و همکاران(۱۳۹۶) با روش آلفای کرانباخ(۰/۸۴) محاسبه شده است .همچنین میزان پایایی این مقیاس در مطالعه کمالیان و همکاران (۱۳۹۳) باروش آلفای کرونباخ ۰/۸۲به دست آمد. در این تحقیق پایایی پرسشنامه، ۰/۹۱ بدست آمده است [۱, ۱۴].

۲- پرسشنامه استاندارد انگیزش تحصیلی هارتر – هدف آن بررسی انگیزش تحصیلی در بین دانش اموزان و دانشجویان می باشد. پرسشنامۀ انگیزش تحصیلی هارتر، یکی از ویژگیهای خاص مقیاس هارتر، به گفته لپر و همکاران(۲۰۰۵) کاربرد آن برای آشکار کردن روندهای تحولی انگیزش است. این پرسشنامه ، انگیزش تحصیلی را با سوال های دوقطبی اندازه گیری می کند که یک قطب آن انگیزش بیرونی و قطب دیگر انگیزش درونی است . پاسخ آزمودنی به موضوع هر سئوال فقط میتواند یکی از دلایل بیرونی یا درونی را در برداشته باشد. این مقیاس ۳۳ گویه داشته که ۱۷ گویه مربوط به انگیزش درونی و ۱۶ گویه انگیزش بیرونی می باشد که در یک طیف پنج درجه ای لیکرت ثبت می شود. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت (هیچ وقت،۱؛ به ندرت،۲؛ گاهی اوقات،۳؛اکثر اوقات۴؛ همیشه؛۵) می- باشد.نمره کل پرسشنامه بین ۳۳ تا ۱۶۵ می باشد. هارتر برای نسخه اصلی پرسشنامه انگیزش تحصیلی ، با استفاده از ضریب پایایی کودر ریچاردسون در یک نمونه سه هزار نفری ، ۰/۷۸ حاصل شده است. در پژوهش بحرانی (۱۳۸۸) ضرایب آلفا و بازازمایی مقیاس کلی انگیزش درونی به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۶ و برای مقیاس کلی انگیزش بیرونی ۰/۶۹ و ۰/۷۲ و پایایی ان در پژوهش سجادی منزه و پیرخایفی(۱۳۹۶) برای مقیاس کلی انگیزش درونی ۰/۸۷ و برای مقیاس انگیزش بیرونی ۰/۶۷ محاسبه شده است . پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با آزمون الفای کرونباخ سنجیده شده که ۰/۸۹ بدست امده است [۱۵, ۱۶].

پس از تصویب طرح در شورای پژوهش، و اخذ معرفی نامه به دانشکده های پرستاری و مامایی، دندانپزشکی ، پزشکی، بهداشت، پیراپزشکی و علوم توان بخشی مراجعه شد. لیست دانشجویان از مسئول آموزش هر دانشکده اخذ شد. . پژوهشگر در ساعاتی که دانشجویان در دانشکده خود حضور داشتند و یا

کلاس داشتند ، مراجعه نمود. سپس در مورد اهداف طرح توضیح داده و پس از اخذ رضایت شفاهی از افراد برای شرکت در مطالعه ، نحوه تکمیل آن، پرسش نامه در بین آنها توزیع گردید. همچنین در ابتدای پرسش نامه نیز جمله ای بدین صورت " ضمنا همکاری شما در این امر به معنای رضایت آگاهانه شما برای مشارکت در این پژوهش تلقی می‌گردد. همچنین اطلاعات این پرسشنامه محرمانه بوده و هیچ خطری متوجه شما نمیگردد" نوشته شده بود. در نهایت پرسش نامه های تکمیل شده و جمع آوری شده کد گذاری گردید و وارد نرم افزار SPSS ورژن ۱۶ شد و با استفاده از مشاوره های اساتید محترم امار تجزیه و تحلیل گردید.

روش تحلیل و توصیف داده‌ها

برای آماره های توصیفی، از توصیف های آماری تعیین شاخصهای مرکزی و پراکندگی،تنظیم جداول ورسم نمودار و برای تحلیل روابط بین متغیر ها، از آزمون همبستگی پیرسون و تی مستقل و آنالیز واریانس استفاده شده است و داده ها توسط نرم افزار۱۶ spss و در سطح اطمینان۰/۹۵ تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها

هدف این پژوهش بررسی رابطه هوش فرهنگی با انگیزش تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال ۱۳۹۶ بود به همین منظور ۴۱۸ نفر از دانشجویان این دانشگاه به شیوه ی نمونه گیری تصادفی طبقه ای گزینش شده بودند و با استفاده از آزمون های هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج این بررسی به تفکیک در جداول زیر خلاصه شده است:

۱. اطلاعات دموگرافیک شرکت کنندگان در پژوهش

جنسیت	مرد	۴۸.۷
	زن	۵۱.۳
تاهل	مجرد	۸۵.۹
	متاهل	۱۴.۱
بومی بودن	بومی زاهدان	۳۵.۹
	غیر بومی	۶۴.۱
سکونت	خوابگاهی	۶۴.۸
	غیر خوابگاهی	۳۵.۲

آزمون نرمالیتی کولموگراف اسمیرئوف نشان داد که داده ها از توزیع نرمال برخوردار هستند($P>0.05$).

۲. میانگین هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی بر اساس متعیر جنسیت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

جنسیت	میانگین هوش فرهنگی	میانگین انگیزش تحصیلی
مرد	۷۷.۲	۱۰۱.۷۴
زن	۷۵.۵	۱۰۰.۲۶
مجموع	۷۶.۲	۱۰۰.۹۸

جدول شماره ۲ نشان میدهد که میانگین هوش فرهنگی در دانشجویان مرد بیشتر از دانشجویان زن می باشد. نتایج T-test نشان داد اختلاف مشاهده شده از نظر آماری معنی دار نیست ($P>0.05$) . همچنین میانگین انگیزش تحصیلی در دانشجویان مرد بیشتر از دانشجویان زن می باشد و آزمون تی مستقل نشان داد اختلاف مشاهده شده از نظر آماری معنی دار نیست ($P>0.05$).

جدول ۳. همبستگی هوش فرهنگی با انگیزش تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	ضریب همبستگی
هوش فرهنگی	۴۰۱	۷۶/۲۳	۱۸/۵۵	۰/۵۰۷
انگیزش تحصیلی	۳۹۵	۱۰۰/۹۸	۱۲/۷	

همانطور که درجدول شماره ۳ ملاحظه می شود میانگین نمره هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان به ترتیب ۷۶/۲۳ و ۱۰۰/۹۸ می باشد که بین هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی دانشجویان از نظر آماری رابطه معنادار وجود دارد ($pv<0.001$).

۴. میانگین هوش فرهنگی بر اساس رشته دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

رشته	میانگین هوش فرهنگی	میانگین انگیزش تحصیلی
پرستاری	۸۳.۵	۱۰۷.۱
مامایی	۹۲.۸	۱۱۰
اتاق عمل	۸۵.۴	۱۰۶.۵
پزشکی	۷۵.۸	۱۰۰
دندان پزشکی	۷۰.۱	۱۰۱.۶
گفتار درمانی	۵۹.۳	۹۰.۶۲
بینایی سنجی	۷۱.۳	۹۹.۵
فیزیوتراپی	۷۳.۳	۹۶.۹
بهداشت حرفه ای	۸۶.۱	۱۰۴
بهداشت عمومی	۸۷.۴	۱۰۷
بهداشت محیط	۸۵.۶	۹۹.۴
رادیولوژی	۷۹.۵	۹۸.۳
تغذیه	۷۰.۸	۹۹.۳
علوم آزمایشگاهی	۶۳	۹۳
هوشبری	۷۵.۵	۹۱
مجموع	۷۶.۲	۱۰۰.۹

همانطور که در جدول شماره ۴، ملاحظه می شود بیشترین میانگین هوش فرهنگی به ترتیب مربوط به دانشجویان مامایی، اتاق عمل و پرستاری می باشد و کمترین میانگین هوش فرهنگی نیز به ترتیب مربوط به گفتار درمانی و دانشجویان علوم

آزمایشگاهی می باشد. همچنین بالاترین میانگین نمره انگیزش تحصیلی مربوط به رشته های مامایی،پرستاری و بهداشت عمومی وکمترین آن مربوط به رشته های علوم آزمایشگاهی و هوشبری می باشد.

۵. میانگین هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی بر اساس دانشکده

دانشکده	میانگین هوش فرهنگی	میانگین انگیزش تحصیلی
پرستاری و مامایی	۸۵.۹	۱۰۷.۶
دندان پزشکی	۷۰.۱	۱۰۱.۶
توانبخشی	۶۹.۲	۹۶.۶۷
پزشکی	۷۵.۲	۹۹.۹۳
پیراپزشکی	۷۲.۷	۹۸.۱۹
بهداشت	۸۶.۵	۱۰۴.۳۸

جدول شماره ۵ نشان میدهد که هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی در دانشکده پرستاری و مامایی نسبت به سایر دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی زاهدان بیشتر است. آزمون ANOVAنشان دادکه اختلاف مشاهده شده به تفکیک دانشکده ها با میانگین هوش فرهنگی معنی دار می باشد (PV<0.001). آزمون ANOVA نشان دادکه اختلاف مشاهده شده به تفکیک دانشکده ها با میانگین انگیزش تحصیلی معنی دار می باشد(PV<0.001).

بحث

هدف از انجام این پژوهش تعیین رابطه هوش فرهنگی با انگیزش تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال ۱۳۹۶ بود. اکثریت دانشجویان شرکت کننده در پژوهش (٪۵۱) زن بودند. میانگین سن دانشجویان ۲۱/۶۲ سال بود که ۸۵/۹ درصد از دانشجویان مجرد ،۱۴/۱ درصد آنان متاهل ،۳۵/۹ درصد بومی زاهدان ،۶۴/۱ درصد غیر بومی ،۶۴/۸ درصد خوابگاهی و ۳۵/۲ درصد غیر خوابگاهی بودند. در این پژوهش رشته پزشکی با ۴۸/۲ درصد و دانشکده پزشکی با ۵۳ درصد مشارکت بالاترین میزان مشارکت را داشته اند که آزمون های آماری توزیع نرمال داده ها را تایید کرد. نتایج این پژوهش نشان داد بین هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی از نظر آماری ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد (P.V < ۰/۰۰۱). به عبارت دیگر افراد با هوش فرهنگی بالا دارای توانایی بیشتر در تعاملات بین فرهنگی و در نتیجه دارای انگیزش تحصیلی بالاتری می باشند.این نتایج تا حدی با یافته های یان چن و همکاران (۲۰۱۱) تحت عنوان رابطه بین هوش فرهنگی و عملکرد با اثر میانجی از شوک فرهنگی [۱۷] و همچنین یافته های پترویچ (۲۰۱۱) تحت عنوان چگونه اساتیدهوش فرهنگی خود را درک کنند؟ [۱۸]و پژوهش غفاری و همکارش (۱۳۹۲) با عنوان ارتباط سرمایه اجتماعی و هوش فرهنگی با عملکرد تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی [۱۹]که نشان دادند برخورداری از سطح بالایی از هوش فرهنگی پیش بینی قابل توجهی برای یادگیری افراد به شمار می آید، همخوانی دارد. آزمون AVOVA نشان داد که اختلاف معناداری بین هوش فرهنگی دانشجویان به تفکیک رشته و دانشکده وجود دارد (P<۰/۰۰۱) و همچنین اختلاف معنادار در انگیزش تحصیلی به تفکیک رشته و دانشکده وجود دارد (P<۰/۰۰۱).

بالاترین میانگین نمره هوش فرهنگی بر اساس رشته مربوط به رشته مامایی با ۹۲/۸۳ و کمترین آن مربوط به گفتاردرمانی با ۵۹/۳۷ بود و همچنین بالاترین میانگین نمره انگیزش تحصیلی بر اساس رشته مربوط به رشته مامایی با ۱۱۰/۱ و کمترین میانگین نمره آن مربوط به رشته گفتار درمانی با ۹۰/۶۲ می باشد.

بالاترین میانگین نمره ی هوش فرهنگی در دانشکده پرستاری و مامایی با ۸۵/۰۴ و کمترین میانگین مربوط به دانشکده توانبخشی با ۶۹/۲۵ بود. در دانشکده ها بالاترین نمره میانگین انگیزش تحصیلی مربوط به دانشکده پرستاری و مامایی با ۱۰۷/۶۲ و کمترین آن مربوط به دانشکده توانبخشی با ۹۶/۶۷ می باشد.که در مطالعه اُکاشا و همکاران (۲۰۰۱) تحت عنوان پیوستن به حرفه پرستاری در قطر [۲۰]نیز علاقه به رشته تحصیلی و شاخصهای آن به عنوان یک عامل موثر در گرایش دانشجویان به رشته پرستاری و موفقیت تحصیلی گزارش گردیده است.

نتیجه گیری

نتایج T-test نشان داد اختلاف مشاهده شده در جنسیت ،بومیت و نوع سکونت با هوش فرهنگی از نظر آماری معنی دار نیست (P> ۰/۰۵). اما نتایج تحقیق آهنچیان و همکاران (۱۳۹۱) تحت عنوان بررسی همبستگی هوش فرهنگی با تعامل اجتماعی در پرستاران [۲۱] نشان داد که تفاوت معناداری بین هوش فرهنگی پرستاران زن با پرستاران مرد وجود دارد که با نتایج پژوهش حاضر در تضاد است.آزمونAVOVA نشان دادکه اختلاف مشاهده شده به تفکیک دانشکده ها با میانگین هوش فرهنگی معنی دار می باشد (PV<۰/۰۰۱).

نتایج T-test نشان داد اختلاف مشاهده شده در جنسیت ،بومیت و نوع سکونت با انگیزش تحصیلی از نظر آماری معنی دار نیست (P> ۰/۰۵). در پژوهش نوحی و همکاران (۱۳۹۱) با عنوان بررسی انگیزه پیشرفت و رابطه آن با موفقیت تحصیلی در دانشجویان رشته های پزشکی ،پرستاری و خدمات درمانی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا(...عج) [۸] و در کتاب بیانگرد (۱۳۹۰) باعنوان روش های افزایش عزت نفس در کودکان و نوجوانان [۲۲]و در پژوهش قربانی نیا (۱۳۹۶) با عنوان بررسی رابطه انگیزه پیشرفت تحصیلی با هوش هیجانی و کیفیت زندگی در دانشجویان [۲۳] مشخص گردید که هیچ یک از عوامل زمینه ای تاهل، جنسیت، وضعیت مسکن، وضعیت اقتصادی و اصلیت

شهری بر روی انگیزش پیشرفت و موفقیت تحصیلی تاثیر گذار نبوده اند.

اما بر خلاف نتایج پژوهش حاضر در پژوهش تمنایی فر و همکاران (۱۳۹۰) با عنوان رابطه انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان [۲۴] و پژوهش رستگارخالد (۱۳۸۹) با عنوان تفاوتها جنسیتی در انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان [۲۵] نشان دادند که تفاوت بین دانشجویان دختر و پسر از نظر انگیزش و پیشرفت تحصیلی معنی دار است و انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دختران بیشتر از پسران است.

در پایان پیشنهاد میگردد پژوهش هایی در ارتباط با تاثیر تعداد نیمسال گذرانده شده توسط دانشجویان بر میزان سازگاری فرهنگی آنها و طیف دانشجویی گسترده انجام گردد.

محدودیت های طرح

عدم دقت و همکاری دانشجویان در تکمیل کردن پرسش نامه بدلیل زیاد بودن سوالات که ان شالله با توضیح کافی پژوهشگر رفع و با تکنیک های انگیزشی به تکمیل کامل پرسش نامه با صبر و حوصله ترغیب خواهند شد.

پیشنهادات کاربردی

موسسات آموزشی میتوانند جهت افزایش انگیزش تحصیلی در دانشجویان و بالا رفتن سطح علمی دانشگاه ها در جهت بالا بردن هوش فرهنگی دانشجویان به خصوص در دانشجویان رشته هایی که طبق پژوهش حاضر میزان هوش فرهنگی آنها پایین می باشد اقدام نمایند.

ملاحظات اخلاقی

این طرح با کد طرح ۸۴۱۱ در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۴در کمیته اخلاق و در تاریخ ۱۳۹۶/۱۱/۹ در شورای پژوهش دانشگاه علوم پزشکی زاهدان به تصویب رسیده است.

منابع

1. Barikhojasteh, F. and M. Abbasalizadeh, *Study of Cultural Intelligence and associated factors in students of Islamic Azad University, Tabriz.* Sociological studies, 2014. **4**(16): p. 7-28.
2. Esmaeili, A., et al., *Relationship between IQ, cultural intelligence and selfmonitoring in the students of Birjand University of Medical Sciences.* Journal of Birjand University of Medical Sciences, 2016. **23**(3): p. 268-276.
3. Papzan, A., et al., *Cultural Intelligence impact on the behavior of entrepreneurial agriculture students Razi university*, in *Agricultural Research Management Training Quarterly*. 2014. p. 108-117.
4. Vorghani, N., S. Borazian, and A. Jafari, *The relationship between cultural intelligence and the quality of working life and life satisfaction in school principals.* intercultural Quarterly, 2012. **9**(21): p. 33-51.
5. Vedadi , a., B. Kheiri , and M. Abbasalizadeh *The relationship between cultural intelligence and achievement: a case study in an Iranian company.* Iranian Journal of Management Studies, 2 :(۳)۳ .۰۱۰p. 25-40.
6. Ang, s., et al., *Cultural Intelligence: Its Measurement and Effects on Cultural Judgment and Decision Making, Cultural Adaptation and Task Performance.* International Association for Chinese Management Research conference 2007. **3**(3 :(p. 335-371.
7. Bagherpor, T. and K. Mahbobi, *Examine the relationship between cultural intelligence and metacognitive awareness and intelligence beliefs on academic performance.* Learning Management Innovation Quarterly, 2016. **11**(1): p. 59-47.
8. Nohi, s ,.et al., *Study of motivation and its relationship to academic achievement in students of medicine, nursing and health care Baqiyatallah University of Medical Sciences.* Iranian Journal of Military Medicine, 2012. **14**(3): p. 200-204.
9. Bahrami, F. and S .Rezvan, *The study of relationship between motivation of academic achievement of high school boys and girls with their school features in Esfahan.* Journal of Educational Research and Educational Psychology Psychological Science Faculty of the University of Isfahan, 2007. **2**(2): p. 61-72.
10. Seif, M., *Comparative causal model academic burnout among university students Medical and Payam Noor.* Iranian Journal of Medical Education, 2017. **17**(2): p. 11-23.
11. Heidari, A., et al., *The relationship between academic motivation and achievement motivation with a learning environment on girl Students.* Journal of Women and Culture, 2015. **6**(24): p. 95-107.
12. Toolabi, Z., A. Kheyri, and S. Samadi, *The Relationship between Cultural Intelligence and Social Interactions* .Journal of Psychology, 2015. **19**(3): p. 286-296.
13. Brancu, L., V. Munteanu, and I. Golet, *Understanding Cultural Intelligence Factors among Business Students in Romania.* Procedia - Social and Behavioral Sciences, 2016. **221**: p. 336-341.
14. Sharakinia.B ,Porghaz.a, and Janaabadi.H, *The relationship between cultural intelligence and critical thinking with student self-directed learning.* Journal of Educational Psychology Studies, 2017. **14**(28): p. 127-148.
15. Sajadimonzeh.H and Pirkhaefi.A, *The Effectiveness of Creativity Therapy on Promoting Students' Motivation and Academic Performance.* Journal of Science and Research in Virtual Learning, 2017. **4**(16): p. 39-48.
16. Bahrani.M and Latifian.M, *The Relationship between Five Personality Characteristics and the Educational Motivation Dimensions of Shiraz High School Students.* New Educational Thoughts, 2009. **5**(4): p. 29-42.
17. Chen, y. and A. Shin, *The relationship between cultural intelligence and performance withthe mediating effect of culture shock: A case from Philippine laborers in Taiwan.* International Journal of Intercultural Relations, 2011. **35**(2): p. 246-258.
18. Petrović, D.S., *How do teachers perceive their cultural intelligence?* Procedia - Social and Behavioral Sciences, 2011. **11**: p. 276-280.
19. Ghaffari , m. and l. Khani *The Relationship between Social Capital and Cultural Intelligence with Medical Students' Academic Performance.* IJME, 2013. **13**(8): p. 642-651.

20. Okasha MS and Z. HH, *Joining the nursing profession in Qatar: motives and perceptions.* East Mediter Health J, 2001. **7**(6): p. 1025-1033.
21. Ahanchian MR, Amiri R, and Bakhshi M, *Correlation between cultural intelligence and social interaction of nurses.* Journal of Health Promotion Management, 2012. **1**(2): p. 44-53.
22. Biabangard , E ,.*Methods of increasing self-esteem in children and adolescents*. Vol. 10. 2011: parents and teachers community.
23. Ghorbani nia, R. and F. Izadi, *The Relationship of Academic Achievement Motivation with Emotional Intelligence and Quality of Life of University Students.* Health-Based Research, 2017. **3**(3): p. 297-307.
24. Tamannaifar M. R. and Gandomi Z., *Correlation between achievement motivation and academic achievement in university students.* Bimonthly of Education Strategies in Medical Sciences, 2011. **4** :(۱)p. 15-19.
25. Rastegar khaled , A., *Gender differences in student motivation and academic achievement.* Women's Strategic Studies, 2010. **13**(50): p. 81-124.